

give Beskeden, før jeg vidste den. Jeg maa bestemt hævde, at det Grundlag, jeg havde at gaa ud fra med Hensyn til, at der blev Balance, var det eneste mulige for mig, nemlig Hensynet til, hvad forrige Statsregnskab opviste af Udgift. Og det viste en Udgift paa 368 Mill. Kr., hvoraf oven i Købet 20 Millioner var Afskrivninger, jeg havde foranlediget. Derfra var der dog et godt Spring til de 460 Mill. Kr., som jeg anslog Udgiften for indeværende Finansaar til. Det var for mig umuligt at vide, at Udgiften kunde springe fra 460 Mill. Kr. op til 610. Hvad de vedtagne Love angik, var de vedtagne paa den Maade, at man ikke kunde beregne Virkningen; man løb en Risiko, og man maatte løbe en Risiko for en større Udgift. Lovene ansaa i den Form, hvori de var vedtagne, som fuldkomment nødvendige. Det var de store Ernæringslove, som paa den ene Side skulde tilfredsstille Frembringernes Krav og paa den anden Side ordne Befolkningens Forsyning med Levnedsmidler.

Man kunde ikke paa nogen Maade forudse, hvilken Virkning Lovenes Gennemførelse vilde have, og det kunde Finansministeren heller ikke. Han kunde det kun efterhaanden, som Finansaret skred frem, og allerede i Januar sagde jeg ved Tillægsbevillingslovens Forelæggelse, at jeg ansaa den finansielle Ramme for sprængt. Siden den Tid har de Herrer da vidst Besked, hvis de ikke har vidst den før. Og jeg maa ogsaa spørge, for dog at dvæle en Smule ved dette: hvorledes kunde Finansministeren overfor de Varekonti, som Kassebeholdningen udviser, og som den udviser med Rette, fordi der er givet en Bemyndigelse gennem Finansloven for Finansministeren til Indkøb af Varer, vide, hvorledes Forholdene var med Varebeholdningerne, hvad der var liggende af Varer, hvad der var givet ud som Tilskud, og hvad Udførselen endvidere kunde indbringe?

Jeg skal kun nævne to Eksempler. Der er indkøbt for 13 Mill. Kr. Smør til et Reservelager. Det er en københavnsk Bank, der har besørget Indkøbet. Det er i det samme københavnske Blad, jeg lige før hentydede til, gjort dertil, at jeg i Udvalgets Møde havde maattet tilstaa, at jeg havde overtrukket Statens Konto i Landmandsbanken med 13 Millioner, ligesom jeg havde maattet tilstaa, at jeg havde overtrukket Statens Konto i Nationalbanken med 100 Millioner. Disse Tilstaaelser

maatte jeg aflægge i Udvalget. Jeg behøver maaske ikke at sige, at der ikke er et sandt Ord deri. Udvalget har ikke spurgt mig, og jeg har ikke tilstaaet noget. Men jeg har nævnt dette, at der var anbragt for 13 Mill. Kr. i et Smørlager. Dette Smørlager skulde bruges dels til Befolkningens Forsyning, hvis en saadan Reserve tiltrængtes, dels til Udførsel. Hvis den hele Beholdning kunde udføres, vilde der blive Fortjeneste derpaa. Hvis en stor Del maatte bruges til Hjemmeforsyningen, blev der Tab. Hvis endelig en Del kunde bruges til Udførsel, vilde Tabet kunne dækkes derigennem. Paa intet Punkt kan, før det hele er afregnet, Finansministeriet vide noget om, hvorvidt der paa denne Konto bliver Tab eller Fortjeneste, eller om det gaar lige op. I dette Øjeblik staar der endnu for 5 Mill. Kr. Smør paa denne Konto, og jeg kan ikke — og ingen kan — i dette Øjeblik sige, om der kan blive udført saa meget, at Tabet dækkes, eller om der bliver et Tab.

Der købes for 5 Mill. Kr. svensk Brænde. Det anses af alle de paagældende for nødvendigt. Man gør det for at sikre Befolkningens Forsyning med Brændsel, for at man ikke pludselig skal staa overfor dette, at man mangler Brændsel. Rigsdagens Finansudvalg giver Tilslutning dertil, og Finansministeriet lægger Pengene ud. Det er muligt, at der bliver Tab, i Øjeblikket endogsaa det sandsynligste, at der bliver et meget betydeligt Tab derpaa. Paa hvilket Tidspunkt kan Finansministeriet gøre dette op? Ikke før Brændet er solgt; da først kan det ses, om der virkelig foreligger et Tab, maaske paa Millioner, som maa udredes.

Jeg nævner disse to Tilfælde for at fremhæve, at hverken paa Varebeholdninger eller de store Ernæringslove saa lidt som paa Arbejdsløshedsloven — Foranstaltninger og Love, der er tiltraadte af alle Rigsdagens Partier, og mod hvilke der ikke har været mindste Indsigelse før — har man, før Tiden skred frem og Omstændighederne tillod det, kunnet gøre op, hvad disse Foranstaltninger og Love kostede Staten. Men der er ogsaa dette Hensyn at tage, at det her til syvende og sidst jo ikke gælder andet end Penge. Der er dog andet end Penge i dette. Thi det, der skulde sikres, var Landets Fred og Borgernes Ro; dette var mere end Penge, og saa maatte man løbe en Risiko. Og saaledes har jeg forstaaet den høje Rigsdag,